

עד דהוה אַזלי, אשפּחו חד גברא דהוה אַתי, ותלת ענפי הדס בידיה, קריבו גביה, אמרו ליה למה לך האי. אמר לרווחא אוּבדא. אמר רבי אלעזר שפיר קאמרת. אבל תלת אלין למה. אמר ליה, חד לאברהם. חד ליצחק, וחד ליעקב. וקשירנא להו כחדא, וארחנא בהו. בגין דכתיב, (שיר השירים א) לריח שמניך טובים שמן תורק שמך. בגין דבהאי ריחא, אתקיים חולשא דנפשא, ובהימנותא דא אתקיימא, ואתנגידו ברכאן מעילא ותתא. אמר רבי אלעזר זכאה חולקיהון (דף לה ע"ב) דישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי.

תא חזי, לית עלמא (נ"א נפשא) מתקיימא, אלא על ריחא, ומריחא דא אשתמודעא ריחא אחרא. דהא בשעתא דנפיק שבתא, (נחפדה החבילה) וסלקא נפשא יתירא, ואשתארוּן נפשא ורוחא מתפרשן עציבין, אתא ריחא דא, ומתקרבן דא בדא וחדאן. ועל דא, פעי ריחא בתר ריחא, לקבלא ריחא, פיון דאתקבל ריחא מתקרבן פחדא וחדאן. פי האי גוונא ריחא דקורבנא, בריחא (דא) מתקרבין פלא כחדא, ומתלהטן בוציני וחדאן.

תא חזי, תרי בוציני, חד לעילא וחד לתתא, אי להיט בר נש האי בוצינא דלתתא, וכבי לה (כ"א לתהיא ולעילא), ההוא תננא דסליק (נ"א מבוצינא תתאה), להיט ההוא בוצינא עלאה. פן תננא דקרבנין, האי תננא דסליק, להיט בוציני עלאי, ומתלהטן בחד, ומתקרבין פלהו פחדא, בריחא דא. ובגין פן, ריח ניחח ליי, (אשה) והא אוקמוה.

ועל דא, ריחא דקרבנא, קיומא דכלא, וקיומא דעלמא. וקרבנא על ידא דכהנא, דמקרב הכל וקיום העולם. והקרבן על יד הכהן שמקריב הכל, ומשום

עד שהיו הולכים, מצאו איש אחד שהיה בא ושלושה ענפי הדס בידו. קרבו אליו, אמרו לו, למה לך את אלה? אמר, להרויח אבדה. אמר רבי אלעזר, יפה אמרת, אבל שלשה אלה לשם מה? אמר לו, אחד לאברהם, אחד ליצחק, ואחד ליעקב, וקשרתי אותם יחד והרחתי בהם, משום שכתוב (שיר א) לריח שמניך טובים שמן תורק שמך. משום שבריח הזה עומדת חלשת הנפש, ובאמונה הוה מתקיימת, ושופעות ברכות ממעלה ומטה. אמר רבי אלעזר, אשרי חלקם של ישראל בעולם הזה ובעולם הבא.

בא ראה, אין העולם (הנפש) מתקיים אלא על ריח, ומקריח הזה נודע ריח אחר. שהרי בשעה שיוצאת שבת (נחפדה החבילה) ועולה הנפש היתרה, ונשארו הנפש והרוח נפרדות עצובות, בא הריח הזה, ומתקרבים זה לזה ושמחים. ועל זה צריך רוח אחר ריח, לקבל ריח. פיון שמתקבל ריח, מתקרבים באחד ושמחים. כגון זה ריח של הקרבנות, בריח זה מתקרבים כלם באחד, ונדלקים הנרות ושמחים.

בא ראה, שני מאורות, אחד למעלה ואחד למטה, אם מלהיט אדם המאור שלמטה הזה ומכבה אותו (את אותו שלמעלה), אותו עשן שעולה (מהמאור התחתון), מלהיט אותו המאור העליון. כך עשן הקרבנות, העשן הזה שעולה, מלהיט המאורות העליונים ומתלהטים באחד, וכלם מתקרבים באחד בריח הזה. ומשום כך, ריח ניחח לה, (אשה) והרי פרשה.

ועל פן ריח הקרבן הוא קיום של הכל וקיום העולם. והקרבן על יד הכהן שמקריב הכל, ומשום

בו, כְּדִי שְׁפֹלֵם יִתְבָּרְכוּ בְּעִבּוּדְתוֹ, וְיִמְצְאוּ שְׂמֵחוֹת וּבְרָכוֹת לְמַעַלְהָ וּלְמַטָּה.

כְּתוּב, (ישעיה כה) ה' אֱלֹהֵי אֲתָה אַרְוִמְךָ וְגו', הַפְּסוּק הַזֶּה פֶּרְשׁוֹהוּ, ה' אֱלֹהֵי אֲתָה, שְׁצַרְיָךְ אָדָם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם הַקְּדוֹשׁ וּלְשַׁבַּח אוֹתוֹ עַל הַכֹּל. וּמֵאִיזָה מְקוֹם הַשְּׁבַח שָׁלוֹ? כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְיֵה. וְכֵן מֵהַעֲמֵק שֶׁל הַכֹּל, שְׁפָתוֹב כִּי עֲשִׂית פְּלֵא. פְּלֵא - כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שם ט) וְיִקְרָא שְׁמוֹ פְּלֵא, וְהָרִי נֶאֱמַר. עֲצוֹת מְרַחֵק, עֲצוֹת - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר יוֹעֵץ. מְרַחֵק - שְׁפָתוֹב (ירמיה לא) מְרַחֵק ה' נִרְאָה לִי. וְכְתוּב (משלי לא) מְמַרְחֵק תְּבִיא לְחֻמָּה.

אֲמוּנָה אֲמֵן - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים לב) אֵל אֲמוּנָה וְאֵין עוֹל. וּפְרֻשׁוֹהָ אֲמוּנָה בְּלִילָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים צב) וְאֲמוּנַתְךָ בְּלִילוֹת. וְכְתוּב (איכה א) חֲדָשִׁים לְבַקְרִים רַבָּה אֲמוּנַתְךָ. וְעֵתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל מִחֻטְאֵיהֶם, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יחזקאל לו) וְזָרְקְתִי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטַהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אֲמֵן וְאֲמֵן.

כְּלָא. וּבְגִין כֶּךָ, שְׁבַעַה יוֹמֵי אֲשַׁלְמוּתָא, אֲשַׁתְּלִימוּ בֵיה, בְּגִין דִּיתְבָּרְכוּן כְּלָהוּ בְּפוּלְחָנֵיהּ, וְיִשְׁתַּכְחוּ חֲדוּוֹאֵן וּבְרַפְאֵן לְעִילָא וְתַתָּא.

כְּתִיב (ישעיה כה) יי' אֱלֹהֵי אֲתָה אַרְוִמְךָ וְגו', הָאֵי קְרָא אוּקְמוּהָ, יי' אֱלֹהֵי אֲתָה. דְּבַעֵי בַר נֶשׁ לְאוֹדָאָה לְשֵׁמָא קְדִישָׁא, וּלְשַׁבְּחָא לֵיה עַל כְּלָא. וּמֵאֵן אֲתַר שְׁבַחָא דִּילֵיהּ, כְּמָה דְאוּקְמוּהָ. וְהָכָא מֵעַמִּיקָא דְכָלָא, דְכְּתִיב כִּי עֲשִׂית פְּלֵא. פְּלֵא: כְּמָה דְכְּתִיב, (ישעיה ט) וְיִקְרָא שְׁמוֹ פְּלֵא, וְהָא אֲתַמַּר. עֲצוֹת מְרַחֵק, עֲצוֹת: כְּמָה דְאֵת אֲמַר, יוֹעֵץ. מְרַחֵק: דְכְּתִיב, (ירמיה לא) מְרַחֵק יי' נִרְאָה לִי. וְכְתִיב, (משלי לא) מְמַרְחֵק תְּבִיא לְחֻמָּה.

אֲמוּנָה אֲמֵן, כְּמָה דְאֵת אֲמַר, (דברים לב) אֵל אֲמוּנָה וְאֵין עוֹל. וְאוּקְמוּהָ אֲמוּנָה בְּלִילָה, כְּמָה דְאֵת אֲמַר (תהלים צב) וְאֲמוּנַתְךָ בְּלִילוֹת. וְכְתִיב (איכה א) חֲדָשִׁים לְבַקְרִים רַבָּה אֲמוּנַתְךָ, וְזַמִּין קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא לְדַפְּאָה לֹוֹן לְיִשְׂרָאֵל מִחוּבֵיהוֹן, כְּמָה דְכְּתִיב, (יחזקאל לו) וְזָרְקְתִי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטַהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם. בְּרוּךְ יי' לְעוֹלָם אֲמֵן וְאֲמֵן.